

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1T/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010010
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Philadelphý
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122010010.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica JUDr. F. F., samosudcom, v trestnej veci obžalovaného P. A., pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom 24. februára 2022 v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

Obžalovaný P. A. narodený XX.XX.XXXX Q. W., S. W. U.. M. XXXX/X, W., toho času súkromný podnikateľ

sa podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodzuje spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica zo dňa 04.01.2022 sp. zn. 3 Pv 216/21/6601-16 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, ktorého sa mal obžalovaný dopustiť na tom skutkovom základe, že

10.08.2021 o 18:10 hod. na zastávke MHD - Moskovská - rázcestie ulica Poľná v Banskej Bystrici bol kontrolovaný hliadkou PZ, pričom pri kontrole uviedol, že má pri sebe marihuanu pre vlastnú potrebu, ktorú dobrovoľne vydal príslušníkom PZ, pričom expertíznym skúmaním KEU PZ v igelitovom vrecúšku bola zistená prítomnosť sušeného rastlinného materiálu, rastliny rodu Cannabis - kopa s hmotnosťou 5,230 g, s obsahom tetrahydrokanabinolu - THC 15,5% hmotnostných, čo zodpovedá 10 bežným jedno rázovým dávkam, pričom rastliny rodu Cannabis sú zaradené do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol - THC ako ich aktívna zložka je zaradená do I. skupiny psychotropných látok v zozname omamných a psychotropných látok uvedených v zákone č. 13/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení zákona č. 260/1999 Z.z,

nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

odôvodnenie:

Podkladom hlavného pojednávania v trestnej veci obžalovaného P. A. bola obžaloba prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona z dôvodu, že neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku vo väčšom rozsahu.

Súd vo veci vydal dňa 13.01.2022 trestný rozkaz pod sp. zn. 1T/1/2022, ktorým uznal obžalovaného vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a uložil mu podmienený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok a určil skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Obžalovaný v zákonnej lehote podal voči uvedenému trestnému rozkazu odpor, ktorý bol súdu doručený dňa 08.02.2022. Z uvedeného dôvodu súd podľa § 355 ods. 3 Trestného poriadku nariadil vo veci hlavné pojednávanie.

Na základe podanej obžaloby v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Trestného poriadku súd vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie v uvedenom rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci:

Obžalovaný P. A. na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je nevinný zo spáchania skutku, pre ktorý prokurátor voči nemu podal obžalobu. Obžalovaný ďalej využil svoje právo a vo veci odmietol vypovedať. Svedok P. P. F. sa hlavného pojednávania nezúčastnil a so súhlasom prokurátora a obžalovaného podľa § 263 ods. 1 Trestného poriadku bola prečítaná zápisnica z výsluchu svedka v prípravnom konaní (č. I. 21 - 23).

Svedok v prípravnom konaní vypovedal, že pracuje ako referent s územnou a objektovou zodpovednosťou na obvodnom oddelení Policajného zboru Banská Bystrica Západ. Dňa 10.08.2021 spoločne s kolegom G. U. S. vykonával dennú hliadkovú službu ako vodič, pričom jeho kolega G. U. S. bol veliteľom hliadky. V čase 18.10 hod. pri vykonávaní dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky spozorovali na ulici Moskovská v Banskej Bystrici osobné motorové vozidlo zn. Volkswagen s evidenčným číslom PD284GV. Vodiča uvedeného motorového vozidla zákonným spôsobom zastavili na uvedenej ulici a vyzvali ho na predloženie dokladov potrebných na vedenie a premávku vozidla. Po stotožnení vodiča v osobe obžalovaného zacítili z jeho vozidla šírenie marihuanového zápachu a preto sa vodiča spýtali, či prechováva u seba omamné alebo psychotropné látky, na čo obžalovaný dobrovoľne vydal vrecúško zelenej sušiny a uviedol, že je jeho. Následne informovali stálu službu obvodného oddelenia Policajného zboru a povereného príslušníka, ktorý si vec prevzal a obžalovaného zároveň vyzvali aby sa podrobil toxikologickému vyšetreniu odberu moču a krvi. Vo veci ďalej konal poverený príslušník.

Svedok G. U. S. sa hlavného pojednávania nezúčastnil a so súhlasom prokurátora a obžalovaného podľa § 263 ods. 1 Trestného poriadku bola prečítaná zápisnica z výsluchu svedka v prípravnom konaní (č. I. 26 - 28).

Svedok v prípravnom konaní vypovedal, že pracuje ako referent s územnou a objektovou zodpovednosťou na obvodnom oddelení Policajného zboru Banská Bystrica Západ. Dňa 10.08.2021 spoločne s kolegom P. P. F. vykonával službu na osobnom motorovom vozidle Hyundai Tuscon, ako veliteľ hliadky. V čase 18.10 hod. pri vykonávaní dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky spozorovali na ulici Moskovská v Banskej Bystrici osobné motorové vozidlo zn. Volkswagen s evidenčným číslom PD284GV. Vodiča uvedeného motorového vozidla zákonným spôsobom zastavili na uvedenej ulici a vyzvali ho na predloženie dokladov potrebných na vedenie a premávku vozidla. Po stotožnení vodiča v osobe obžalovaného zacítili z jeho vozidla šírenie marihuanového zápachu a preto sa vodiča spýtali, či prechováva u seba omamné alebo psychotropné látky, na čo obžalovaný dobrovoľne vydal vrecúško zelenej sušiny a uviedol, že je jeho. Následne informovali stálu službu obvodného oddelenia Policajného zboru a povereného príslušníka, ktorý si vec prevzal a obžalovaného zároveň vyzvali aby sa podrobil toxikologickému vyšetreniu odberu moču a krvi. Na základe pozitívneho nálezu THC v moči obžalovaného mu bol zadržaný vodičský preukaz.

Zo znaleckého posudku č. 127/2021 vypracovaného G. T. L. (č.l. 40 - 46), ktorý bol prečítaný na hlavnom pojednávaní podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku vyplynuli závery, že po vyšetrení biologického materiálu u obžalovaného pomocou metódy plynovej chromatografie v spojení s hmotnostnou spektrometriou, dokázaný v krvi pozitívny nález tetrahydrokanabinolu (THC) v koncentrácii 7ng/ml, čo je dôkazom užitia marihuany. Koncentrácia účinnej látky THC v krvi 7 ng/ml u obžalovaného v čase odberu poukazuje na akútne ovplyvnenie vodiča obžalovaného v čase odberu biologického materiálu dňa 10.08.2021 o 20:05 hod a tiež v čase vedenia motorového vozidla uvedenou psychotropnou látkou. Ovpľyvnenie vodiča uvedenou látkou v stanovenej koncentrácii znamená zníženú schopnosť viesť motorové vozidlo.

Zo znaleckého posudku č. 98/2021 vypracovaného P. N. O.F., (č.l. 52 - 69), ktorý bol prečítaný na hlavnom pojednávaní podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku vyplynuli závery, že u obžalovaného sa zistil frekventnejší abúzus kanabinooidov bez zistených znakov závislosti a sporadický abúzus alkoholu bez znakov závislosti. U obžalovaného na základe zistení znalkyňa nenavrhuje uloženie a absolvovanie žiadnych ochranných opatrení.

Zo zápisnice o vydaní veci s fotodokumentáciou (č.l. 29 - 33) vyplýva, že dňa 10.08.2021 o 19:05 bol obžalovaný podľa § 89a ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku vyzvaný na vydanie veci, a to prievitného igelitového vrecúška o rozmeroch 8x5 cm so sušinou rastlinného pôvodu o rozmeroch vo vrecúšku 7x5cm hrúbka 1,3 cm, o čom svedčí aj priložená fotodokumentácia. Zo zápisnice tiež vyplýva, že obžalovaný vydal vec dobrovoľne s poučením, že si je vedomý, že si týmto môže spôsobiť nebezpečenstvo trestného stíhania, čo opatril vlastnoručným podpisom na listine o vykonanom úkone. Samotný úkon v danom čase vykonal poverený príslušník Policajného zboru npor. Mgr. Miroslav Kubek.

Obhajca obžalovaného vo vzťahu k uvedenému dôkazu poukázal na skutočnosť, že zápisnica bola spisovaná o 19.05 hod. dňa 10.08.2021, pričom z výpovede svedkov P. F. a G.. S. je zrejmé, že vec im bola vydaná už v čase o 18.10 hod. Z toho vyplýva, že v čase 19.05 hod. ju nemal k dispozícii, preto ju nemohol v tom čase vydať poverenému príslušníkovi, keďže vec bola vydaná už v čase o 18.10 hod spomínaným svedkom. Zápisnica tak bola spísaná len formálne na zakrytie nezákonného postupu hliadky Policajného zboru.

O priebehu zadržania obžalovaného bol vyhotovený úradný záznam (č.l. 70), kde sa uvádza, že dňa 10.08.2021 P. P. F. a G.. U. S. vykonávali hliadkovú službu od 08.00 do 20.00 hod. V čase o 18.10 hod. na ulici Moskovská cesta v Banskej Bystrici spozorovali vozidlo značky Volkswagen, bielej farby s evidenčným číslom PD284GV pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky, pričom vodiča odstavili na uvedenej ulici zákonným spôsobom. Vyzvali vodiča motorového vozidla na predloženie dokladov potrebných na vedenie osobného motorového vozidla a osobu vodiča stotožnili s osobou obžalovaného. Z vozidla zacítili obaja šíriaci sa marihuanový zápach, na čo vodiča vyzvali či prechováva u seba omamné alebo psychotropné látky. Obžalovaný im dobrovoľne vydal vrecúško zelenej sušiny a uviedol, že je jeho. O veci následne informovala hliadka povereného príslušníka Policajného zboru, ktorý si vec prevzal. Záverom obžalovaného vyzvali na toxikologické vyšetrenie odberom moči a krvi, pričom skrining moču preukázal pozitívny výsledok na THC.

V registri priestupkov (č.l. 81) má obžalovaný tri záznamy na úseku cestnej dopravy.

Obžalovaný v registri trestov (č.l. 82) nemá záznam.

Súd zhodnotil dôkazy vykonané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne, ako to predpokladá ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku a dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že skutok opísaný v obžalobe prokurátora sa stal, ale nebolo preukázané, že ho spáchal obžalovaný.

Súd sa primárne zaoberal skúmaním predbežnej otázky, či policajná hliadka, ktorá zastavila a kontrolovala motorové vozidlo obžalovaného, konala v súlade so zákonom, čo je významná okolnosť pre posúdenie zákonnosti jeho trestného stíhania, pretože v súvislosti so zastavením jeho vozidla došlo k vykonaniu ďalších úkonov, v dôsledku ktorých bolo začaté trestné stíhanie, keďže sa zistilo, že v osobnom motorovom vozidle sa nachádzajú drogy. Podľa § 8 zákona o Policajnom zbore policajt je povinný vykonávať služobný zákrok tak, aby zásah neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného jeho služobnou činnosťou. Podľa § 9 ods. 1 zákona o Policajnom zbore policajt v službe je povinný v medziach zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania. V uvedených zákonných ustanoveniach je premietnutá ústavná požiadavka vyplývajúca z čl. 2 ods. 2 Ústavy, že štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Policajt nie je oprávnený svojvoľne zastavovať vozidlá a bez akéhokoľvek rozumného dôvodu vykonávať bezpečnostnú prehliadku (R 47/2013, Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Toš/7/2008 a Rozsudok Najvyššieho súdu 4Tdo/92/2016). Z úradného záznamu zo dňa 10.08.2021 (č.l. 70) ako aj z výpovedí svedkov P. P. F. (č.l. 21 - 23) a G.. U. S. (č.l. 26 - 28) v prípravnom konaní je preukázané, že dňa 10.08.2021 od 08.00 hod. do 20.00 hod. mali uvedení svedkovia nariadenú službu na vykonávanie dohľadu a dozoru nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky. Z obsahu listinných dôkazov, nie je zrejmý zámer a opodstatnenie zastavenia osobného motorového vozidla, ktoré viedol obžalovaný v čase 18.10 hod na Moskovskej ulici v Banskej Bystrici, policajnou hliadkou. Vykonanými dôkazmi nebolo preukázané, žeby bolo osobné motorové vozidlo v pátraní alebo žeby mala policajná hliadka dôvodné podozrenie pre páchanie trestného činu, priestupku alebo iného konania, ktoré by svojou povahou ohrozovalo verejný záujem. Zastavenie osobného motorového vozidla obžalovaného tak bolo vykonané policajnou hliadkou svojvoľne a neodôvodnene, čím ich postup bol od počiatku nezákonný a všetky následne vykonané ďalšie úkony zo strany hliadky nemali zákonný podklad a nie sú použiteľné v trestnom konaní.

Pokiaľ by súd aj pripustil, že policajná hliadka postupovala pri zastavení a následnej kontrole vodiča osobného motorového vozidla - obžalovaného zákonným spôsobom, čo preukázané nebolo, zaoberal sa aj skúmaním priebehu a spôsobu zaistenia drog od obžalovaného. Z vykonaných listinných dôkazov vyplynulo, že policajná hliadka po stotožnení vodiča osobného motorového vozidla v osobe obžalovaného zacítila závan marihuanového zápachu, preto sa ho spýtali či prechováva pri sebe omamné alebo iné psychotropné látky, na čo im mal vydať dobrovoľne vrecúško zelenej sušiny. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že došlo k porušeniu povinnosti policajnej hliadky podľa § 8 ods. 2 zákona o Policajnom zbore, kedy policajná hliadka predtým, než vyzvala obžalovaného na základe dôvodného podozrenia, ho nepoučila o jeho právach a najmä o zákaze sebaobviňovania vyplývajúceho

z čl. 47 ods. 1 Ústavy. Zároveň zo skutkového stavu vyplýva, že policajná hliadka vydané drogy osobne prevzala a až následne o skutočnostiach upovedomila povereného príslušníka, ktorý prišiel na miesto a vec prevzal. Keďže trestné stíhanie bolo začaté neodkladným úkonom, a to vydaním veci, bolo potrebné posúdiť, či veci, ktoré vydal obžalovaný, boli získané procesným spôsobom v súlade so zákonom. Zákaz sebaobviňovania je ústavný princíp vyplývajúci z čl. 47 ods. 1 Ústavy a má chrániť obvineného pred bezprávnym donucovaním zo strany štátnych orgánov, a tým prispievať k zaisteniu spravodlivého procesu (R 92/2015). Z toho dôvodu je dôležité, aby policajt predtým ako vyzve osobu na vydanie veci, podľa § 89a Trestného poriadku túto osobu poučil o zákonnej možnosti neobviňovať sám seba a neprispievať k vlastnému sebaobvineniu z trestnej činnosti (Rozsudok Najvyššieho súdu SR 3Tdo/11/2013). Postupom podľa § 89a Trestného poriadku bol policajt povinný poučiť obžalovaného predtým, než vec vydal, o tom, že nemá povinnosť vec vydať, ak by si vydaním veci spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania. Z výsluchu svedkov F. Y. S. vyplýva, že obžalovaný bol vyzvaný na vydanie veci a až následne, ako vydal vec, mu bolo oznámené, že je podozrivý zo spáchania trestného činu a došlo k poučeniu o jeho právach. Keďže poučenie nepredchádzalo výzve na vydanie veci, takýto postup je ústavne neudržateľný, pretože je v rozpore s ústavnou požiadavkou zákazu sebaobviňovania (Nález Ústavného súdu SR III. ÚS 522/2021-50).

Súd ďalej skúmal aj okolnosti zaistenia drog, ktoré podľa výpovedí svedkov F. a S. boli vydané obžalovaným policajnej hliadke a až následne bol oboznámený povereným príslušníkom, ktorý po príchode na miesto vec prevzal a spísal zápisnicu o vydaní veci v čase 19.05 hod. dňa 10.08.2021. Podľa § 89a Trestného poriadku je osoba povinná na základe výzvy, ktorej predchádzalo riadne poučenie o právach, povinná vec slúžiacu na účely dokazovania vydať policajtovi, prokurátorovi alebo súdu. Ustanovenie § 10 ods. 7 Trestného poriadku taxatívne vymedzuje osoby, ktoré zákon rozumie pod pojmom policajt, a teda osobu, ktorej by vec mala byť postupom podľa § 89a Trestného poriadku vydaná. Keďže vec bola vydaná obžalovaným dobrovoľne policajnej hliadke v čase 18.10 hod., bez predchádzajúceho poučenia, nemohla byť následne vec vydaná poverenému príslušníkovi v čase 19.05 hod. Súd nemôže akceptovať dodatočne spísanú zápisnicu o vydaní veci, ktorá by konvalidovala porušenie procesného postupu pri zaistení a vydaní veci. Povinnosťou policajnej hliadky bolo po dôvodnom podozrení, že v osobnom motorovom vozidle sa môžu nachádzať omamné alebo psychotropné látky obmedziť osobu obžalovaného na osobnej slobode na čas nevyhnutný do príchodu povereného príslušníka Policajného zboru, ktorý by vec prevzal a riadne procesne spracoval. K uvedenému postupu však zo strany policajnej hliadky nedošlo a vydaná vec bola zaistená v rozpore s Trestným poriadkom.

Nezákonnosť postupu obstarávania dôkazov neumožňuje, aby boli použité v trestnom konaní, a to z dôvodu, že takýto postup by umožňoval svojvoľu a nezákonnosť. Teória tkz. „plodov otráveného stromu“ sa vzťahuje na úkony vážne zasahujúce do základných práv a slobôd občana. Podstatou popísanej doktríny teda je, že všetky dôkazy, ktoré boli získané nezákonne, musia byť vylúčené, pričom nie je prípustné ani využitie ďalších dôkazov, ktoré boli priamo alebo nepriamo, ako výsledok nezákonného zatknutia, prehliadky, výsluchu a pod. (Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 828/2016). Ich využitie síce vo výnimočných prípadoch možné je, ale nesmie ísť o dôkazy nosné. V kontexte posudzovanej veci súd konštatuje, že zo zabezpečených dôkazov týkajúcich sa neopakovateľného úkonu (zastavenie vozidla a zaistenie veci) vyplýva, že nemožno ustúpiť od tejto doktríny vzhľadom na verejný záujem a závažnosť skutku, keďže ide o dôkaz kľúčový a najvýznamnejší.

Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že vykonaním dokazovaním bolo zistené porušenie osobných práv a slobôd obžalovaného, rovnako tak aj porušenie procesného postupu policajnej hliadky pri zastavení osobného motorového vozidla obžalovaného, absencia poučenia podľa § 89a Trestného poriadku a nesprávneho vydania a zaistenia veci nezákonným postupom neoprávneným osobám. Trestné stíhanie začaté neopakovateľným úkonom, a to zaistením veci začalo nezákonne a preto súd konštatuje, že všetky následne získané dôkazy boli získané nezákonným spôsobom a nie sú použiteľné na účely trestného konania. Na základe uvedeného súd nemá preukázanú skutočnosť, žeby skutok, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu spáchal samotný obžalovaný. Súd preto obžalovaného P. A. oslobodil spod obžaloby prokurátora podľa § 285 písm. c) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že spáchal skutok, ktorý sa mu kladie za vinu.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, v lehote 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306 ods. 2 Trestného poriadku).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku)
- v prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku) a to len vo svoj prospech (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku)
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.